

Vinniolus gratia s̄ Ihoannes iustiz s̄.
Bellitus iustiz s̄. Martinus supradict' pbr. scripsit

Placuit predictis canonicis deinceps sc̄bere hos clericos uolentes et
promittentes se subicere eis, eo quod maiores natu ut regula docet
h̄ sunt nra. Dnicus pbr. Petr' diaconus. Dnicus subd'con'. Zulei
men pbr. *Carta moris columbe. q̄ fec̄ comes henric' rex uxori regina tarasia.*

In di nre. Placuit michi comiti henrico uxori mee tarasie reḡ
domni adofonsi filie. uob' qui columbie estis maiorib' et minorib'
cuiuscunq; ordinis sitis in ea morantib'. Kartam facere firmitatis ub'
et filius uis. et progenis. de stabilitate ura. et foro atq; seruicio. In p̄
mis. ut nunquam faciatis nob' senaram. Et de preda de fossado. non
detis nobis plus quam quintam partem. et azaga duas partes. ub'
remaneant duas. Et de azaria. nob' quintam parte. ub' quattuor.
absq; ulla alcandaria. Siquis militum emerit uineam a butario.
sit libera. Et si accepit inconiugum uxorem a butarii. omne heredita
tem quam huius. sit liba. Et a butarius si potuit ee miles. hat morem
militum. Milites. quot uigarios potunt hre in hereditate sua qm huius
intus columbie ut extra. tam in uillis quam in munitiomb'. hant illos
liberos in suo seruicio. Et non intreat in eis rau sum ut homicidium.
Et si aliquis militum uenerit in senectute ut non possit militare. quan
diu uixit. sit in honore militum. Et si miles obierit. uxor que reman
serit. sit honorata. uti in dieb' mariti sui. Et null' eam. ut filiam alicui
accipiat inconiugum. sine uoluntate sua et parentum suoz. Non non
eat domum alicui sigillare. S; si aliquis fecerit aliqd illicitu. ueniat
in concilium. et iudicet recte. Iudex et alcaide sint ub' ex naturalibus
columbie. et sint positi sine offensione. Clerici columbie. hant morem
et honorem militum. In uineis. et tris. et domib'. Et si alicui militum
obierit equus. et non potuerit emere altum. nos dabimus ei. et si no red
diderim. stet honorat'. donec possit hre und' emat. Infanzon. non
hat in columbia domu. ut uineas. nisi qui uoluit habitare uobcu.
et seruire sicuti uos. In illas azenias. non detis plus quam quartade
cimam partem. sine offensione. Pedites. de ragione quam solebant dare
de cibaria. dent medietate. p quartario de sexdecim alqueires. sine
brachio posito. et abula. De uino et lino. dent octauam partem. Et

de maderia ligna que adducunt ^{pro uendē} pro uendē. dent octauam partem.
Hagaradiga de uino. de quinq; quinales inferius. dent almude. et
si supfuit. dent quartam sine ulla offrecione ^{fine} quantax. Hull' miles
extraneus. intreat domum alicui sine uoluntate domus dñi. Si ali
quis laborator habuerit uucionem. non faciat cum ea aliqd fiscuor.
Almoqueri. faciant unum seruitum in anno. Et int' uos non sit ulla
manaria. Et si aliqs urm uoluit seruire alio dño. ut ire in alia tra.
hāt potestate sue hereditatis. habendi. uendendi. ut donandi. Sculeas
ponamus nos medietate anni. tuos medietatem. Hondecis portaticuo.
ut alcaualā. aut cibaria custodib' ciuitatis ut porce. Colimbam nuqm
dabo p alcaualā alicui. Non introducam munium barrosuū ut ebrar
dum columbriam. Homines de bolon' dent nobis quartam partē. et non
cornaria. Promittimus non tenere in mente ut cord' malam uoluntate
ut iram de hoc quod usq; nunc usq; egistis aduersum nos. S; habebim'
gratum quod collegistis nos. et honorabim' uos. ut mel' potuerimus.
Et neq; inuira re. ut inuris corpib'. habebitis des honor. ut pdicta. Ego he
ricus et tharasia. qui hoc scriptum facere iussim'. propriis manib' roborauimus.
facientes h' signa. **HH** facta carta. vii. kl. iunij.
Era. m. c. x. viii. Qui iurauer' quod hic scriptum est seruare sep.
cum se. sine malo ingenio. H' p'mis. comes henricus ^{uxor ei dña} tharasia. fernand'
tellig. fasila lux. Pelagus pelaz. Petrus gundisaluz. Menend' uene
gas. **Gomez numz**. Petrus pelaz. Qui presentes fuer'. omnis scola comi
tis. et omne concilium columbre. Tellus pbr. **De morib' santaren**.

In me di uiui atq; redemptoris mundi piissimi. atq; inuictissimi mi
seratoris. et humanigenis redemptoris filij eius ihu x. et ambob' procedentib'
ips' scilicet. Omnib' hominib'. modernis naq; et futuris loquor. et ut masuete
que dicunt' audiat' de preceor. Verba enim sunt dñi nr'i impatoris al
fonsi. Certum namq; ub' est qual' omps dñs non mis meritis neq; uir
tutibus. s; propa uoluntate sic ip'e uoluit. tradidit ciuitate' sce' herene
in manib' mis. quod incredibile ab omnib' aliquando erat. Quā ego
letant' uolens xpianis populare. ut mea maximeni xp'i honoraretur
mat'q; eius uiginis marie. sponendi. omnib' xpianis mea habitantib'
me facturum meis consuetudinib'. cartam. ad honorem ompis di et sce'
marie uiginis. pro remedio anime mee ut parentum mo'z. sic et facio. et pacti.

Foral de Coimbra. Transcripción.

[1] In Dei nomine.

[2] Placuit mihi comiti Henrico et uxori mee Taresie regis domni Aedfonsi filie vobis qui Colimbrie estis maioribus et minoribus cuiuscumque ordinis sitis in ea morantibus cartam facere firmitatis vobis et filiis vestris et progeneris de stabilitate vestra et foro atque servitio.

[3] In primis ut nunquam faciatis nobis senaram, et de preda de fossato non detis nobis plus quam quintam partem et azaga duas partes et vobis remaneant duas et de azaria nobis quintam partem vobis quatuor absque ulla alcaidaria.

[4] Si quis militum emerit vineam a tributario sit libera et si acceperit in coniugium uxorem tributarii omnem hereditatem quam habuerit sit libera, et tributarius si potuerit esse miles habeat morem militum.

[5] Milites quot iugarios potuerint habere in hereditate sua quam habuerint intus Colimbrie vel extra tam in villis quam in munitionibus habeant illos liberos in suo servitio et non introeat in eis rapsum vel homicidium.

[6] Et si aliquis militum venerit in senectute ut non possit militare quandiu vixerit sit in honore militum.

[7] Et si miles obierit uxor que remanserit sit honorata ut in diebus mariti sui et nullus eam vel filiam alicui accipiat in coniugium sine voluntate sua et parentum suorum.

[8] Saion non eat domum alicui sigillare sed si aliquis fecerit aliquid illicitum veniat in concilium et iudicetur recte.

[9] Iudex et alcaide sint vobis ex naturalibus Colimbrie et sint positi sine offrecione.

[10] Clerici Colimbrie habeant morem et honorem militum in vineis et terris et domibus.

[11] Et si alicui militum obierit equus et non potuerit emere alterum nos dabimus ei et si non dederimus stet honoratus donec possit habere unde emat.

[12] Infanzon non habeat in Colimbria domum vel vineas nisi qui voluerit habitare vobiscum et servire sicut vos.

[13] In illas azenias non detis plus quam quartam decimam partem sine offrecione. Pedites de ratione quam solebant dare de cibaria dent medietatem per quartario de XVI.m alqueires sine brachio posito et tabula. De vino et lino dent octavam partem et de madeira et ligna que adducunt pro vendere dent octavam partem. In lagaradiga de vino de quinque quinales inferius dent almude et si super fuerit dent quartam sine ulla offrecione et iantar.

[14] Nullus miles extraneus introeat domum alicui sine voluntate domus domini.

[15] Si aliquis laborator habuerit ivicionem non faceat cum ea aliquod fiscum.

[16] Et almoqueri faciant unum servitium in anno.

[17] Et inter vos non sit ulla manaria.

[18] Et si aliquis vestrum voluerit servire alio domino vel ire in alia terra habeat potestatem sue hereditates <abendi> vendendi vel donandi.

[19] Sculcas ponamus nos medietatem anni et vos medietatem.

[20] Non detis portaticum vel alcavalam aut cibariam custodibus civitatis vel porte.

[21] Colimbriam numquam dabo per alcavalam alicui.

[22] Non introducam Munium Barrosum vel Ebraldum Colimbriam.

[23] Homines de Bolon dent nobis quartem partem et non cornaria.

[24] Promittimus non tenere in mente vel corde malam voluntatem vel iram de hoc quod nunc egistis adversum me sed habebō gratum quod collegistis nos et honorabimus vos ut melius potuerimus et neque in vestra re vel in vestris corporibus habebitis desonor vel perdita.

[25] Ego Henricus et Taresia qui hoc scriptum facere iussimus propriis manibus roboravimus facientes hec -++- signa.

[26] Facta VII Kalendas Iunii Era T.C.XL.VIII.

[27] Qui iuraverunt quod hic scriptum est servare semper cum fe sine malo ingenio: In primis comes Henricus et Taresia, Fernandus Telli, Fafila Luz, Pelagius Pelaiz, Petrus Gondisalviz, Menendus Venegas, Gomeze Nuniz, Petrus Pelaiz.

[28] Qui presentes fuerunt omnem scolam comitis et omnem concilium Colimbrie.

[29] Tellus presbiter scripsit.